

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልሳዊ መንግስት ልሣነ- ሕግ ጋዜጣ LISAN HIG GAZETA OF THE BENISHANGUL — GUMUZ REGIONAL STATE

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልል መንግስት ም/ቤት ጠባቂነት የወጣ 17th Year No 100 Assosa Augest 2003

ማውጫ

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ፍርድ ቤቶች ጣቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር _{58/199}8ዓ/ም እንደገና ሰጣሻሻል የወጣ አዋጅ ቁጥር 100/2003

CONTENTS

The Benshangule Gumuz Regional State Courts Establishment Proclamation No 58/2006 Re-Amendment Proclamation No.100/2003

መግቢያ

የክልሱ ፍርድ ቤቶች የዳኝነት ሥልጣን እንደገና ማሻሻል በማስፈለጉ፣

የቤ/ጉ/ክ/መ/ ፍ/ቤቶች በሕግ የበላይነት ፣ በግልፀኝነትና ተጠያቂነት መርሆች ላይ የተመሰረተ ሆኖ ቀልጣፋ ፣ ውጤታማና ተደራሽ የዳኝነት አገልግሎት መስጠት እንዲችሉ ማድረግ አስራላጊ ሆኖ መገኘቱ

የፍ/ቤቶችን ስልጣን አሁን ካለው ሀገራዊና ክልላዊ የኢኮኖሚ እድገት እንዲሁም ከአድሱ የመሠረታዊ የሥራ ሂደት *ጋር* ማጣጣም በማስፈለግ።

በተሻሻለው በክልሱ ሕገ - መንግስት አንቀጽ 49 ንዑስ አንቀጽ(3:1) መሰረት የሚከተለው ተሻሽሎ ታውጃል።

ክፍል አንድ

ጠቅሳሳ

1 አ*ጭር ርዕ*ስ

ይህ አዋጅ የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልሳዊ መንግስት ፍርድ ቤቶች ስልጣን ሰማሻሻል የወጣ አዋጅ ቁጥር 100/2003 ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. *ማሻሻያ የተደረገ*ባቸው አንቀጾች

የተሻሻለው የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ፍርድ ቤቶች ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር 58/1998 አንቀጽ 8 እና አንቀጽ 9 ቀጥሎ ባለው መልኩ ተሻሽሏል።

PREAMBLE

WHEREAS, it is found necessary to redefine the powers of the regional state courts;

WHEREAS, It found necessary to enable courts to be efficient, effective and accessible as will best allow them to win the public trust guided by the principles of rule of law, transparency, and accountability;

WHERE AS, it is necessary to reconcile the jurisdiction of the court with the country and regional Economic development and BPR document,

NOW THEREFORE in accordance with article 49 (3:1) of the revised constitution of the Regional State it is here by proclaimed as Follows:

PART ONE

General

1. Short Title

This Proclamation may cited as the **Re-Amended court Proclamation No 100/2003 of the Benishangul Gumuz Regional State *>.

2. Amended Articles

Article 8 and 9 of the revised proclamation No. 58/2006 of the Benishangul Gumuz Regional State were amended as follows;

3 የከፍተኛው ፍርድ ቤቶች *የዳኝነት ሥልጣን*

1. የከፍተኛ ፍርድ ቤት በፍትሐብሔርና በወንጀል ሥነ- ሥርዓት ሕጎችና በ<mark>ሴሎ</mark>ች ሕጎች ውስጥ ከፍተኛ ፍርድ ቤቶች *እንዲያ*ዩዋቸው ተዘርዝረው የተሰጡ ጉዳዬች እንደተጠበቁ ሆነው፣

ሀ/ በሚንቀሳቀሱ ንብረቶች ግምታቸው ከብር 40,000 / አርባ ሺህ ብር/ በሳይ የሆነ የፍትሐብሔር ጉዳዬች፣ በጣይነቀሳቀሱ ንብረቶች ግምታቸው ከብር 75,000/ ሰባ አምስት ሺህ ብር/ በሳይ የሆነ የፍትሐብሔር ጉዳዬች፣

ስ/ በፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ሥልጣን ሥር የሚወድቁና በውክልና በተሰጡ ጉዳዬች፣

ሐ/ አንዱን ጉዳይ ከሥሩ ካሉ የወረዳ ፍርድ ቤት ወደ ሴሳ የወረዳ ፍርድ ቤት ወይም ወደራሱ እንዲዛወር በሚቀርብ ጥያቄ፣

መ/ አንዱን ጉዳይ በሥሩ ያሉት ሁስት ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ የወረዳ ፍርድ ቤቶች ሥልጣናችን ነው ብለው የያዙት ወይም ሥልጣናችን ነው ብለው የመለሱት እንዲሁም በጉዳዩ ላይ ተገቢው ትእዛዝ እንዲሰጥበት በሚቀርብ ጥያቂ ላይ የመጀመሪያ ደረጃ ዳኝነት ስልጣን አለው፤

ሠ/ ሆኖም በዚህ አንቀጽ /ሐ/ እና /መ/ መሰረት በሚቀርብ ጥያቄዎች ላይ የሚሰጠው ትእዛዝ ይግባኝ አይኖረውም።

፬. የወረዳ ፍ/ቤቶች ስልጣን

- §. በሚንቀሳቀሱ ንብረቶች ግምታቸው እስከ ብር 40, 000 / አርባ ሺህ ብር/ የሚሆኑ የፍትሐብሔር ጉዳዬችን ወይም ግምታቸው በንንዘብ ሊተመን በማይችሱ ጉዳዬች ላይ የመጀመሪያ ደረጃ የዳኝነት ስልጣን አለው፤
- 2. በማይንቀሳቀሱ ንብረቶች ግምታቸው እስከ ብር 75,000/ ሰባ አምስት ሺህ / በሚሆኑ የፍትሐብሄር ጉዳዩች የማየት ስልጣን አለው።
- 3 ከማህባራዊ ፍ/ቤቶች የሚቀርቡ *ጉዳ*ዩችን የማየት ሥላጣን አለው ፡

3. Jurisdiction of the High Court

- 1. High Court shall have the first instance jurisdiction over the following case, notwithstanding to matters falling under the jurisdiction of high courts pursuant to the civil and criminal Procedure codes and other laws:
- Movable property:
- A) Civil cases involving and movable properties amount in excess of 40,000 Ethiopian birr,
- Civil cases involving immovable properties and amount in excess of 75,000 Ethiopian birr,
- b) Matters falling under the jurisdiction of the Federal First Instance Court by delegation,
- C) Application for change of venue from one Woreda Court to another Woreda Court are under its supervision,
- d) Application for an order when two or more Woreda courts under its supervision claim or disclaim jurisdiction over a case,
- e) However, order given under sub article (c) and(d) of this Articles shall be subject to no appeal.

4. Jurisdiction of the Woreda Court

- The Woreda Court shall have jurisdiction over cases involving an amount not in excess of 40,000 Ethiopian birr or cases that the value of which can not be expressed in money.
- 2 jurisdiction over cases involving an amount not in excess of 75,000 Ethiopian birr or cases that the value of which can not be expressed in money.
- 3. Appellate jurisdiction over cases of social courts.

5ስለ ወረዳ እና ከፍተኛ ፍ/ቤቶች አደረጃጀት

- /ሀ በክልሱ ውስጥ የወረዳና የዞን ክፍ/ፍርድ ቤቶች በየበኩሳቸው በፍትሐብሔርና በወንጀል ችሎቶች ይደራጃሉ።
- ለ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ/1/ ድን*ጋ*ጌ ቢኖርም ፍርድ ቤቶቹ የዳኝነት አገልግሎቱን ተደራሽና ቀልጣፋ ለማድረግ ለተወሰኑ *ጉዳ*ዮች ተጨማሪ ችሎቶችን ሊያደራጃ ይችሳሉ።
- ሐ በአያንዳንዱ የከፍ/ፍ/ቤት የወንጀልም ሆነ የፍትሐብሔር ችሎት አንድ ሰብሳቢና ሁስት ዳኞች ሆነው ያስችሳሉ።

6 ስለ ክልሱ ጠቅሳይ ፍ/ቤት አደረጃጀት

- የክልሱ ጠቅላይ ፍ/ቤት
 የሚከተሉት ችሎቶች ይኖሩታል፡-
 - ሀ. የፍትሐብሔር ችሎት
 - ለ. የወንጀል ችሎት
 - ሐ. የሰበር ሰማ. ችሎት
 - 2. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ/1/ ድን*ጋጌ* ቢኖርም ፍርድ ቤቱ የዳኝነት አንልግሎቱን ተደራሽና ቀልጣፋ ለማድረግ አስፊላጊ ሆኖ ሲ*ያገ*ኘው ለተወሰጉ ጉዳዮች ተጨማሪ ችሎቶችን ሲያደራጅ ይችላል።
 - 3. በሕያንዳንዱ የፍትሐብሔርና የወንጀል ችሎት አንድ ሰብሳቢና ሁለት ዳኞች ሁነው ያስችላሉ ሆኖም በሰበር ሰሚ ችሎት የሚያስችሉት አንድ ሰብሳቢና አራት ዳኞች መሆን ይኖርባቸዋል።
 - 4. የክልል ጠቅላይ ፍ/ቤት ኘሬዚዳንት ወይም ም/ኘሬዚዳንት በማናቸውም ችሎት ስብሳቢ ሆነው ሊሰሩ ይችላሉ።
 - 5. በአንድ ጉዳይ ላይ የተሰጠ የመጨረሻ ውሳኔ መሠረታዊ የህግ ስህተት አለበት ተብሎ በሰበር ሲታይ የሚችለው ጉዳይ የጠቅላይ ፍ/ቤቱ ሶስት ዳኞች በሚሰየሙበት አጣሪ ችሎት ከቀረበ በኃላ ለሰበር የሚያበቃ መሠረታዊ የህግ ስህተት አለበት ተብሎ ብይን ሊሰጥ ይሆናል።

Article 5 . Organizational Structure of the Woreda and High Court

- The woreda and the High Courts shall have civil and criminal divisions.
- Without prejudice to sub article /1/ of this article, the courts may have additional divisions, Where necessary, having regard to accessibility and efficiency.
- There shall sit one presiding judge and two other judges in each civil and criminal division in the High Courts.

6. <u>Organizational structure of the regional</u> <u>supreme court.</u>

- 1. The regional supreme shall have:
 - a. civil division,
 - b. criminal division,
 - c. cassation division,
- 2. With out prejudice to sub article 1 of this article the Supreme Court may have additional divisions, where necessary, having reared to accessibility and efficiency.
- 3. There shall sit one presiding judge and two judges in each civil and criminal division; however, there shall sit one presiding judge and other four judges in the cassation division.
- 4. The president and vise president of Supreme Court may preside over any division.
- 5. A decision shall be heard in cassation where there is a belief that there exists a fundamental error of law as per the prior ruling of a screening bench wherein there judge of the regional Supreme Court sit

7 <u>በፍርድ ሥራዎች ሳይ ስስሚቀርብ ቅሬታና ስስሚቀርብ</u> ምርመራ

- 1. የ*ጻኝነት ሥራዎ*ች ቅሬታ ሰሚ እና አጣሪ በጠቅላይ ፍ/ቤት እና በክፋተኛው ፍ/ቤቶች ይደራጃል ፣ ዳኞች እና አግባብ ያላቸው *ሙያተኞች*ም **ሰ**ስራው ይመደባሉ።
- 2. የፍርድ ቤት ሥራዎች ቅሬታ ሰሚ እና አጣሪ በዳኝነት አገልግሎት አሰጣጥ ፈገድ የሚነሱና ከዳኝነት ሥራዎች ጋር ተያያዥነት ያላቸው የብቃት ማነስ ወይም የስነ-ምግባር ጥሰት ቅሬታዎችን ይመረምራል ያጣራል ጉዳዩን በድስፕልን የሚያስጠይቅ ከሆነ ለድስፕልን ኮሚቴ ያቀርባል ፡፡
- 3. በፕሬዚዳንቱ የሚሰጡትን ተያያዥነት ያለቸው ተግባራት ከመፈፀም *ጋ* የፍርድ ስራ ቅሬታ መርማሪና አጣሪ በዳኝነት አሰጣጥ ዙሪያ የአገልግሎት አሰጣጥ ችግሮችን በማጥናት የውሳኔ ሐሳብ ያቀርባል ፡፡
- 4. ከዚህ በላይ የሰፈሩት ድን*ጋገዎ*ች ቢኖሩም ማንኛውም ወንን በዚህ አንቀጽ መሠረት በፍርድ ስራዎች ላይ ቅሬታ የሚያቀርበው በአለቀላቸውና ውሳኔ ባንኙ ጉዳዮች ላይ ብቻ ይሆናል ፡፡

8የመሽ*ጋገሪያ* ድን*ጋጌ*

6. ይግባኝ ያልደረሱ ውሳኔ ያልተሰጠባቸው በክርክር ላይ ያሉ ጉዳዩች ሁሉ በዚህ አዋጅ መሠረት ፍፃሜ አያገኝም።

9 አዋጅ የሚወናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግሥት ልሳነ ህግ ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።

<u>አ</u>ሶሳ

አህመድ ናስር አህመድ የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ፕሬዚዳንት

7. <u>Judicial inspections on the compliant</u> of judgment.

- 1. Judicial inspection office shall be established in the regional Supreme Court and high courts and it shall be staffed with judges and other relevant professional whose professional will conform with the duties bestowed to the office.
- 2. It shall Examine grievance regarding judicial service, Competence .disciplinary problems and shall therefore, report its finding to discipline committee where it is of the opinion that there are good reason to proceed.
- 3. In addition, it shall conduct research on its own motion with a view to enable it to discharge the duties bestowed to it in order to enhance the judicial service. It shall also perform other duties as assigned to it by the president of court,
- 4. Without prejudice to the preceding sub articles, grievance shall be communicated to the office when the case have acquired finality in the judicial process,

8. Transitory Provision

All pending cases, which have not been rendered Decision and not taken appeal, shall not be disposed in accordance with this proclamation.

9. Effective Date

This proclamation shall come in to force of the date of its publication on the Benishangul Gumuz Lisanne Hig Gazeta

ASSOSA

Ahmed Nasir Ahmed

President of the Benishangul Gumuz Regional State